

Danspunt en zijn voorlopers

De ontstaansgeschiedenis van Danspunt

Danspunt is ontstaan uit een fusie van drie federaties voor amateurdans – VVKB, VVG en LVDB – en één dienst – AADS. Bij die vier organisaties draaide de werking en dienstverlening in de eerste plaats rond het ondersteunen en stimuleren van bepaalde vormen van amateurdans. Doch de manier waarop men te werk ging, de maatschappelijke behoeften waaruit de organisaties ontstonden en de waarden van waaruit ze vertrokken waren niet dezelfde.

Dit komt tot uiting in een korte historiek van de vier organisaties.

VVKB

De geschiedenis van VVKB gaat terug tot januari 1951, toen ze als “Katholieke Vlaamse Volksdansfederatie” (KVVV) werd gesticht. Het KVVV stelde zich tot doel volksdansgroepen van Vlaams-katholieke strekking te bundelen en gevorderde jeugd vrijetijdsinvulling te bieden. In 1954 werd Mon De Clopper voorzitter. Hij veranderde de ‘Volksdansfederatie’ in een ‘Volkskunstfederatie’. Het activiteitspectrum werd verruimd met huismuziek, volkszang, vendelen, lekenspel en andere volkskunst met de bedoeling vorming op Vlaams cultureel, godsdienstig en sociaal vlak te bieden. In 1963 werd de Volkskunstfederatie een pluralistische organisatie. Haar werking als Vlaamse Volkskunstbeweging (VVKB) concentreerde zich nu vooral rond Vlaamse volkskunst.

Ze organiseerde cursussen, nationale ontmoetingsdagen en vormings- en kaderdagen en groeide in al haar vormen van volkskunst. De groepen werden gestimuleerd zich te bekwamen in groepswerking, technische dansmogelijkheden, zang, feestvieren, kunstzinnige handenarbeid, muziek, groepsadministratie, financieel beheer, het bekomen van toelagen, statuten, huishoudelijk reglement en het uitbouwen van een kinder- en jeugdwerking. VVKB stimuleerde ook het maken van nationale en internationale contacten om elkaars volkscultuur te leren kennen en waarderen. In 1964 organiseerde VVKB zijn eerste jaarlijkse Europese volkskunstmanifestatie: de Europeade. Op regionaal niveau kregen de groepen de kans om naar elkaar toe te groeien tijdens evenementen zoals Meiboomplantingen, plaatselijke, gewestelijke, gouv- of nationale volkskunstfeesten, volkskunstfestivals, Sint-Maartensfeesten, Sint-Jans- en Luciaweekenden, enz.

VVG

Naar aanleiding van het Internationaal Folklorefestival van Schoten in de jaren zestig, ontstond de behoefte om ook het Vlaams dans- en cultuurerfgoed op binnenlandse en buitenlandse podia te brengen. In 1967 werd “Interfolklore-België” opgericht. Deze vereniging van zelfstandige, niet aan federaties gebonden groepen streefden ernaar een Vlaams dansprogramma op het podium te kunnen brengen. Mettertijd bood Interfolklore-België zijn aangesloten groepen de mogelijkheid de kwaliteit van hun optredens te verbeteren door het aanbieden van vorming op het gebied van dansprogramma, kostumering en muzikale omlijsting. De vereniging groeide op die manier uit tot een echte servicevereniging. Sinds de culturele autonomie splitste “Interfolklore-België” in een Vlaamse en een Waalse vleugel.

In 1991 fuseerde ‘Interfolklore-Vlaanderen vzw’ met de ‘Vereniging van Limburgse Volksdansgroepen’ (VLVG) tot de ‘Vlaamse Volkskunstgemeenschap’ (VVG). Zo ontstond in Vlaanderen een vereniging voor volkskunstgroepen met meer dan 40 aangesloten groepen. De VVG ondersteunde het Vlaamse karakter van de optredens van de groepen kwalitatief door het aanbieden van een driejarige opleidingscursus ‘Lesgever Vlaamse Volksdansen’. Na vier cycli van deze opleidingscursussen waren in 1999 in de 69 groepen die VVG telde een vijftigtal opgeleide lesgevers werkzaam.

LVDB

De Landelijke Vereniging voor Dans en Bewegingstheater ontstond vanuit een andere maatschappelijke achtergrond. De werkgroep 'folklore en gemeenschapsdans' van de 'Natuurvrienden' in Antwerpen startte na verloop van tijd met een zelfstandige werking. Zo ontstond in 1962 het FVSV, de 'Federatie van Vlaamse Socialistische Volkskunstgroepen'. Het FVSV coördineerde en begeleidde de aangesloten folkloredansgroepen en de eerste seniorendansgroepen in Vlaanderen. Omdat het FVSV, zoals de Natuurvrienden, bij de Centrale voor Socialistisch Cultuurbeleid (CSC) aansloot, waren oorspronkelijk ook de aangesloten groepen socialistisch geïnspireerd.

Half de jaren tachtig ging de organisatie zich herbronnen en kwam een inhoudelijk en filosofisch debat op gang. De idee dat actieve beoefening van amateurkunsten en in het bijzonder van dans en bewegingsexpressie los stond van politiek engagement of ideologische inspiratie vond meer en meer ingang en vormde de basisgedachte. Van dan af ging de aandacht naar de artistieke en organisatorische ondersteuning en begeleiding van de folklore- en seniorendans in Vlaanderen. Dit resulteerde ten slotte in 1989 in een structureel nieuwe pluralistische organisatie: de 'Landelijke Vereniging voor Dans en Bewegingsdans'. Voortaan zou LVDB aandacht hebben voor alle vormen van amateurdans en bewegingstheater.

Heel wat folklore- en seniorendansgroepen kwamen aankloppen om lid te worden. Dus werd eerst de folkloredans- en seniorendanswerking uitgebouwd. Stapsgewijs werd aandacht besteed aan andere doelgroepen binnen het amateurdansveld. Eerst breidde ze haar werkveld uit naar migranten-folkloredansgroepen. Later breidde ze als enige landelijke vereniging haar werking en dienstverlening uit naar bijzondere doelgroepen zoals multiculturele amateurdans, rolstoeldans, hedendaagse dans, ... Via het opzetten en uitwerken van regionale projecten maakte ze een begin met het ondersteunen van deze verschillende doelgroepen. Haar algemene werking concentreerde zich op belangenbehartiging, vorming en logistieke en artistieke ondersteuning. Daarnaast stelde LVDB zich tot doel samenwerkingsverbanden te ontwikkelen met lokale integratiecentra, dienstencentra en socio-culturele verenigingen zoals de BGJG. LVDB slaagde er in een groot deel van zijn aangesloten amateurdansgroepen te motiveren om hun werking zo uit te bouwen dat ze als aangesloten lokale groepen erkend werden op het decreet van '91 en aandacht gingen besteden, naast actieve dansbeleving en beoefening, aan regionale projecten.

AADS

De vzw Anglo-American Dance Service (AADS) is ontstaan in 1990. Oorspronkelijk stelde ze zich tot doel een programma uit te bouwen voor senioren en zich toe te leggen op het Anglo-Amerikaanse dansprogramma. AADS was geen ledenvereniging, maar verleende diensten aan individuele geïnteresseerden en organisaties.

Op 1 januari 1993 werd de vereniging erkend door de Vlaamse Gemeenschap op basis van het 5de decreet. Het dienstenpakket werd gevoelig uitgebreid. Ook werden een hele reeks producten in eigen beheer aangemaakt voor senioren, contra- en squaredansers.

Daarnaast werd een uitgebreide cursuswerking uitgebouwd waar vooral Anglo-Amerikaanse dansvormen zoals rounddans, sequence & old time, contra- & squaredans, country & line, ... aan bod kwamen. Deze cursuswerking richtte zich zowel tot individuele beoefenaars als tot geïnteresseerde dansleiders.

Verder werd aandacht besteed aan het verantwoord leiden van groepen door het inrichten van lesgeversopleidingen en bijscholingen. Er werden specialisten gevormd die de dienstverlening en cursuswerking verder hielpen uitbouwen.

AADS werkte eveneens aan de uitbouw van een verkoopscentrum waar elke dansliefhebber dansmateriaal kon aankopen. In 1998 werd de vereniging ten slotte erkend op het decreet 'Diensten'.

De amateurkunstendecreten

In 1981 voorzag een decreet voor het eerst in ruime overheidsmiddelen voor de amateurkunsten. Het bood de federaties amateurkunsten meer werkingsmiddelen en de mogelijkheid één of meerdere beroepskrachten in te schakelen. Toch legde het decreet - op vraag van de sector zelf - de klemtoon op werkingsmiddelen en veel minder op de uitbouw van een personeelskader. Een erkende organisatie kon maximaal 3 beroepskrachten aanwerven. Deze beroepskrachten werden voornamelijk voor administratieve taken ingeschakeld. Het beleid bleef in handen van vrijwilligers.

Het decreet hanteerde ook een puntensysteem, waardoor betoelaging afhankelijk was van het aantal actieve groepen binnen de federatie en van het totaal aantal prestaties van alle federaties in de sector amateurkunsten.

In 1991 bood een nieuw decreet iets meer financiële zekerheid. Ook kregen de federaties meer vrijheid om een eigen beleid te bepalen. Dit nieuwe decreet beklemtoonde de deskundigheidsbegeleiding om zo de 'kwaliteit van de dansoptredens' van de aangesloten groepen te bevorderen. De betoelaging bleef echter grotendeels gebaseerd op kwantitatieve normen, zoals het aantal aangesloten "actieve" groepen.

Het huidige decreet (sinds 22-12-2000) voorziet in een bundeling van de krachten, waarbij nog slechts één organisatie per kunstdiscipline erkend en betoelaagd wordt. De nieuwe organisaties worden bovendien verondersteld te werken volgens de principes van de integrale kwaliteitszorg.

De fusie

Toen het ontwerp voor een nieuw decreet in de maak was gingen de drie federaties in november 1999 van start met werkvergaderingen om de mogelijkheden binnen het nieuwe decreet te verkennen. Er was immers een dringende behoefte om de structuren binnen de amateurkunsten te rationaliseren en te herorganiseren.

De resultaten van deze gesprekken kregen telkens feedback van de drie raden van beheer. Binnen die raden en bij de achterban van de federaties drong langzamerhand de noodzaak door om te fuseren. Tenslotte werd gekozen voor een fusie. De voordelen van een fusie waren doorslaggevend en primeerden op het behoud van de eigen organisatie binnen een samenwerkingsverband.

Een fusie biedt niet alleen het grootste financiële voordeel, maar vergemakkelijkt ook het bundelen van de krachten. Met meer middelen kunnen de doelstellingen beter worden bereikt en krijgt de werking en programmatie van elk van vroegere federaties binnen de nieuwe organisatie een grotere uitstraling.

De nieuwe organisatie zal in het beleidsplan rekening houden met de sterktes van de fuserende federaties. Danspunt wil deze sterktes behouden en zal ze inbedden in de nieuwe werking zodat ze de toekomstige werking en dienstverlening ten goede komen.

Op 22 januari 2001 richtten VVKB, VVG en LVDB een nieuwe organisatie op om binnen het nieuwe decreet man en macht optimaal te bundelen.